

Пігмаліон і Галатея

Автор Невідомий

Колись на острові Кіпрі був великий митець Пігмаліон. Жив він самотньо, родини не мав і навіть не думав одружуватись, бо гордував жінками. Дізналася про це богиня кохання Афродіта, розгнівалася і надумала покарати зухвальця.

Єдиною втіхою Пігмаліонові було різьбярство. В довгі години виснажливої праці він був справді щасливий. Яюсь – і, певне, на те була воля богині! – взявся він різьбити із найкращого мармуру, яким славиться острів Парос, жіночу постать, таку гарну, вродливу, що подібної і на світі немає.

Пігмаліон працював натхненно, невтомно, забуваючи про все на світі. І з кожним днем, що далі він різьбив, що більше зрізав упевненою рукою зайвих скалок із великої мармурової брили, то виразніший ставав обрис прекрасної жінки, наче сама богиня кохання виходила з білого морського шумовиння.

Нарешті сніжно-біла статуя готова. Якої дивної вроди в неї обличчя, яке високе ясне чоло, які очі вимовні! Вона наче жива, здається, зараз милі уста всміхнуться ласкаво й принадно, а ніжні дівочі руки простягнуться до нього, її творця.

Збентежено дивиться Пігмаліон на свій витвір, і серце йому завмирає від незнаного щастя. О, якби боги вселили в камінь людську душу! Він так прагне цього, так мріє про неймовірне, що, коли обережно торкається пальцями білого пароського мармуру, камінь наче не такий холодний, як завжди. І різьбяр уже сам не може збагнути – чи мармур це, а чи живе тіло?

Митець промовляє ласкаві слова до статуї, обіймає її, цілує. "Як їй, мабуть, незатишно!" – похоплюється він і вкриває коштовними шатами прекрасне тіло. Блискучими самоцвітами, коралями і стрічками прикрашає він дівочу голівку, і шию, і руки, – і все їй личить, усе тільки відтіняє її неземну вроду.

Чи йде куди Пігмаліон – щойно ступне за поріг, як уже рветься душею назад. А повертаючись, завжди приносить своїй красуні дарунки, що їх полюбляють молоді дівчата, – пахучі барвисті квіти, дрібні різноколірні мушлі та прозорі бурштинові кульки – скам'янілі сльози Фаетонових сестер Геліад.

Але ніщо не могло зворушити статуї, вона стояла мовчазна й нерухома, байдужа до прикрас і дарунків.

Настало свято Афродіти. Відзначали його по всій Елладі, а надто на Кіпрі, – адже саме на його землю вперше колись ступила богиня кохання, вийшовши з морського шумовиння, тому і звуть її часто Кіпріда. По всьому острову запалали жертвні вогні, замукали білі телиці з визолоченими рогами – їх дарували прекрасній богині.

А як над жертовником знявся священний дим, Пігмаліон почав палко молитись:

– О могутня Кіпрідо! Тобі все підвладне на світі. То зроби так, щоб моєю дружиною стала... – Пігмаліон знітився, не насмілюючись просто сказати: "та, що я вирізьбив з мармуру". Зітхнувши, він повів далі: – схожа на ту, що я вирізьбив з мармуру.

Проте богиня кохання, яка незрима була на святі, зрозуміла митця й дала йому доброзичливий знак: тричі на жертovníку спалахнув вогонь, і яскраві омахи сяйнули до неба.

Мерщій подався Пігмаліон додому, до своєї мармурової красуні. Схилившись її поцілувати, він раптом відчув, що ніжне личко тепле, теплі і руки, і плечі. Від його дотику твердий мармур м'якшав, як м'якшає бджолиний віск під променями сонця.

Тоді зраділий, збентежений від щастя Пігмаліон схопив своє створіння в обійми і поцілував у теплі вуста. Статуя – ні, не статуя, а жива дівчина – зашарілася й підвела ясні очі.

Незабаром увесь Кіпр відсвяткував весілля Пігмаліона й Галатеї – так стали звати красуню. І, кажуть люди, першим гостем на тому весіллі була золота богиня Кіпріда.

За матеріалами: Міфи Давньої Греції. Переказ Катерини Гловацької.